

PRESENTACIÓ LLIBRE VERD REFORMA FISCAL

Barcelona, 21 de febrer de 2022

El nostre soci, Borja d'Abadal, ha participat avui, com a integrant del Grup d'Experts Tributaris de Foment del Treball , a la presentació del Llibre Verd per a la Reforma Fiscal.

El Grup d'Experts Tributaris de Foment del Treball ha presentat avui **el Llibre Verd per a la Reforma Fiscal a Espanya** . Un document exhaustiu que enumera un conjunt de propostes de reforma tributària per modernitzar la fiscalitat, assimilar-la als seus principals indicadors a la dels països membres de la Unió Europea, i avançar així cap a una fiscalitat competitiva, equitativa i sostenible, requisits indispensables per a la competitivitat de l'economia espanyola

El president de Foment del Treball , **Josep Sánchez Llibre** , ha insistit, tot i això, **en la seva intervenció** que la reforma no tindrà èxit si, alhora, no s'afronta amb màxima prioritat el frau fiscal. “ **L'economia submergida a Espanya és semblant al 25% del PIB. Cal un Pla Estratègic de quatre anys per reduir l'economia irregular a 10 punts (fins al 15%) en quatre anys. Això aportaria 33.000 M€ en ingressos i promouria 1,5 M de llocs de treball. L'economia submergida d'Espanya se situa uns deu punts per sobre de la mitjana de països com el Regne Unit, França o Alemanya. La solució no és augmentar la pressió fiscal als que compleixen, sinó obligar tothom a respondre amb les seves obligacions com a ciutadans i contribuents**”.

D'aquesta manera, Sánchez Llibre insistia -com va fer el 2019- en la necessitat no de pujar els impostos, ja que es veurien gravats encara més les activitats i els subjectes que hi contribueixen, sinó a buscar els mecanismes perquè els qui no ho fan contribueixin d'acord amb allò que els correspon. **La pressió fiscal efectiva – que representa la recaptació en impostos i quotes a la seguretat social sobre el conjunt d'economia regular- se situa a la mitjana de l'OCDE, en nivells del 40%, que és justament el mateix en què se situa la pressió fiscal efectiva al cas d'Espanya. Per tant, Espanya té un pes relatiu igual a la mitjana europea, pel que fa a les bases imposables, i les que veritablement contribueixen.**

Foment del Treball vol aportar solucions a les administracions públiques, per posar els pilars bàsics d'una Fiscalitat Competitiva, al servei de l'economia productiva, generar riquesa, redistribuir-la equitativament, crear llocs de treball i contribuir al finançament de l'Estat del Benestar. Considerar que la pressió fiscal a Espanya és menor, només respon a una lectura simple de les estadístiques. **“La fiscalitat és un gran instrument de política econòmica, i no un mecanisme per quadrar els comptes públics”** , va assenyalar Sánchez Llibre . En el mateix sentit, va posar com a exemple les polítiques d'importants governs de la UE. **“El nou canceller alemany, Olaf Scholz , abaixa la pressió fiscal i redueix la despesa pública, igual que el president Mario Draghi a Itàlia. Cal prendre'n nota”**, va afegir.

En els darrers 10 anys (2009-2019), Espanya ha estat uns dels països on s'ha produït un creixement més gran de la pressió fiscal. En concret, ha pujat 5,1 punts del PIB, mentre que la mitjana europea ho ha fet en només 2,1 punts.

L'esforç o el sacrifici fiscal d'Espanya el 2019 (considerant el conjunt de la UE-28 = 100) no se situa per sota de la mitjana, sinó que l'economia espanyola presenta un índex superior a 100, en concret de 108. És a dir, **té un nivell d'exigència més gran si s'incorpora el concepte de renda relativa per habitant a l'anàlisi de l'esforç que fan els ciutadans per satisfer les demandes de la seva hisenda pública.**

Impostos sobre el treball, el consum, les contribucions socials, el capital i la propietat.

Després d'aquesta prèvia, que descriu àmpliament el Llibre Verd per a La reforma Fiscal, el president de Foment, **Josep Sánchez Llibre**; el conseller de Presidència de Foment i coordinador del Grup d'Experts Tributaris, **Manuel Silva**; i el president de la Comissió de Fiscalitat de Foment del Treball, **Valentí Pich, van** presentar públicament l'informe, lliurat a la CEOE i al Ministeri d'Hisenda del Govern d'Espanya.

Els impostos sobre el treball com a percentatge de la tributació total són menors en el cas d'Espanya que al conjunt dels països de la zona euro o de la Unió europea. Així, per exemple, a Espanya, els impostos provenen derivats del factor treball en un 50,5%, mentre que en el cas de la zona euro s'eleva al 52,2%. **A Espanya, el factor treball contribueix en menor magnitud que els altres impostos, ja que hi ha una taxa d'atur elevada respecte al percentatge de població activa, i un alt volum d'economia submergida (10 punts per sobre de la mitjana europea).**

Dins dels anomenats impostos sobre el treball, cal esmentar també que, en el cas espanyol, **es produeix un pes més gran en termes de PIB els pagats pels ocupadors, que resulta del 9% del PIB, quan la mitjana de l'EU- 27 és del 8,2% o del 8,5% en el cas de l'EA-19.** A més, en els darrers 10 anys, aquest increment del percentatge al PIB ha augmentat 5 dècimes en el cas espanyol, mentre que, en el cas europeu, s'ha reduït en 2 dècimes.

Una altra característica del sistema espanyol és el fet que els impostos sobre el consum en percentatge de PIB representen el 9,4% davant l'11% que representa la mitjana europea. Això mostra, per tant, una taxa menor en l'ús d'aquest tipus d'impostos a Espanya respecte de la mitjana europea. Per això el pes d'aquestes figures tributàries és suaument inferior en el cas espanyol amb un 27% del total de la tributació, davant del 28% que es dona a la zona euro.

Un altre factor a tenir en compte és el pes important que tenen les contribucions socials en percentatge del PIB a càrrec dels empresaris, que en el cas de la mitjana europea se situa al 7,3%, i en el cas d'Espanya és del 9%. És a dir, es registra una diferència substancial pel que fa al que els empresaris espanyols -en comparació amb els europeus- paguen respecte a les contribucions a la seguretat social.

En els impostos sobre el capital com a percentatge sobre el total de la imposició, en el cas espanyol, se situa en un 22,5%, davant d'un 20,5% del conjunt dels països EU-27, o respecte al 20,9% a l'EA-19.

Interessant també pot ser en aquest cas el que representen els impostos sobre el capital com a percentatge del PIB i l'estoc de capital. En aquest cas, Espanya té un nivell del 3,1%, mentre que a la mitjana dels països de la UE se situa al 2,4%.

En el cas dels impostos sobre la propietat com a percentatge sobre el PIB, a Espanya es constata una imposició que es xifra en el 2,6%, davant del 2,2% que té el conjunt de la UE-27, o al 2,3% que té l'EA-19.

Administració Pública: més confiança i transparència

A Espanya es presenten cada any més de 200.000 reclamacions economicoadministratives. D'aquestes, s'estimen més del 45% (especialment en matèria de sancions), però les desestimades -que s'impugnen davant dels tribunals- s'acaben acceptant en un 20% de casos.

En aquest context creix la desconfiança envers l'Administració tributària. Amb l'ànim de corregir aquesta situació i contribuir a crear un clima de transparència i confiança en les relacions administració-ciutadans, cal reforçar la seguretat jurídica i reduir-ne la conflictivitat.

Allò que l'empresariat i el contribuent anhelan és un marc de confiança i unes regles de joc precises i estables.

Impost sobre el patrimoni

Actualment hi ha pocs països desenvolupats que mantinguin en vigor un impost sobre la riquesa neta individual equiparable a l'impost sobre patrimoni espanyol. Entre els països que han suprimit recentment el seu Impost sobre el Patrimoni, hi ha Àustria (1994), Dinamarca (1995), Alemanya (1997), Finlàndia (2006), Luxemburg (2006), Suècia (2007) i França (2018).

L'existència d'una imposició patrimonial penalitza l'estalvi - especialment greu en períodes impositius amb tipus d'interès baixos - i pot arribar a ser confiscatori, implica l'encariment del cost de capital de les empreses, i la penalització consegüent sobre la inversió, la productivitat, i el creixement econòmic.

Per aquestes raons, **el Llibre Verd proposa que se suprimeixi definitivament l'impost sobre el patrimoni i s'estableixin les previsions legals oportunes perquè tampoc no pugui ser establert com a impost propi per les comunitats autònomes.**

Impost sobre Successions i Donacions

L'impost sobre successions, a diferència de l'impost sobre patrimoni, és una figura que existeix a la majoria dels països de l'OCDE, si bé el pes de la recaptació a Espanya se situa molt per sobre de la mitjana de l'OCDE. L'actual normativa reguladora de l'impost sobre successions va entrar en vigor fa 34 anys i les reformes que han estat introduïdes durant aquest període no han estat suficients per adaptar-la al context econòmic i social actual.

Per contra, un dels principals efectes negatius és la disminució dels incentius a l'estalvi i la inversió en la mesura que les transferències entre generacions són un element important d'estalvi.

El Llibre Verd proposa **l'establiment d'un supòsit de no-subjecció, per a transmissió de patrimonis inferiors a 1M€, sempre que es transmetin a cònjuge, ascendents i descendents de primer grau.** Això impediria que els patrimonis reduïts estiguessin sotmesos al pagament de l'impost.

Es proposa, entre altres mesures, l'impost es podria simplificar mitjançant la reducció de trams de l'escala impositiva i **l'aplicació de tipus impositius que no superessin el 9%, adaptant així la tributació a ISD a la mitjana de l'OCDE.** La mesura també ajudaria a reduir les diferències de tributació existents entre les diferents comunitats autònomes que s'han produït ateses les diferències normatives entre aquestes.

Règim de l'empresa familiar

El Llibre Verd planteja una exhaustiva reforma fiscal per a les empreses familiars a Espanya amb l'objectiu d'igualar el seu reconeixement al règim especial amb què compten les empreses familiars als principals països europeus. Per exemple, no existeix un impost que gravi Successions i Donacions a 20 dels 27 Estats membres. En 11 no hi ha impost (Àustria, Txèquia, Xipre, Estònia, Eslovàquia, Eslovènia, Letònia, Malta, Portugal, Romania, i Suècia) i en nou països, la transmissió de l'empresa familiar compta amb un règim especial. Les empreses familiars a Espanya suposen el 88,8% de les empreses espanyoles, amb una distribució força homogènia oscil·lant entre el 84,4% del País Basc i el 94,3% de Castella-la Manxa, situant-se Catalunya en un 85,6% .

Espanya és l'únic país del seu entorn on es té en compte el Patrimoni preexistent de l'hereu per al càlcul de la quota tributària i que els mínims exempts personals es reserven exclusivament per a les successions, en contra de la pràctica habitual d'igualar el tractament fiscal de les transmissions inter vivos i mortis causa.

Sobre altres impostos cedits: transmissions patrimonials oneroses, actes jurídics documentats i el valor de referència cadastral a Catalunya

El llibre Verd **proposa la reducció dels tipus impositius tant en transmissions patrimonials oneroses com en actes jurídics documentats, en aquest cas a Catalunya** ja que la càrrega tributària que estan suportant els empresaris i els ciutadans per les seves inversions a Catalunya és pràcticament el doble de la que estan suportant aquestes mateixes persones si la seva inversió la fan a la comunitat autònoma de Madrid, i és també superior respecte al País Basc i Navarra. "Hauria de corregir-se aquesta situació, en la mesura que sigui possible", assenyala l'informe.

També respecte a Catalunya, el Llibre Verd proposa **augmentar el factor de minoració del valor de referència cadastral del 10% actual al 20%, i que les adquisicions (compres) de béns immobles per Patrimonis Protegits tinguin el mateix tipus impositiu reduït que les adquisicions per persones físiques amb discapacitat.** Es produeix un tracte fiscal diferent per defecte a la normativa catalana de la gestió de l'impost de transmissions patrimonials oneroses-actes jurídics documentats que no té cap raó de ser, quan tota la normativa fiscal, espanyola o catalana, dóna un tracte especial d'exempcions o bonificacions fiscals als actes en què intervenen persones amb una discapacitat.

IRPF i Impost de Societats

Pel que fa a l'IRPF , es proposen reformes concretes a favor de l'equitat, la competitivitat, el dinamisme econòmic i per reduir la inseguretat jurídica. Destaquen les propostes per actualitzar les tarifes i evitar incrementar la tributació davant l'escalada de la inflació; incrementar la deducció per despeses de malaltia i l'adquisició de vehicles elèctrics; i elevar el límit de l'aportació als plans de pensions.

Pel que fa a l'impost de societats, destaca la proposta per potenciar els incentius aplicables als beneficis no distribuïts o reinvertits . Per incentivar la capitalització de les empreses i la reinversió dels beneficis obtinguts resultaria convenient potenciar els incentius actualment existents o restituir els que van operar en el passat i que han estat derogats.

Així, es proposa, d'una banda, incrementar la reducció actual vinculada a la reserva de capitalització, actualment referida al 10% de l'increment dels fons propis amb el límit del 10% de la base imposable i, de l'altra, establir reduccions específiques per a aquells ingressos obtinguts a l'exercici i que estiguin subjectes a reinversió en actius operatius per al negoci i l'activitat.

Impostos mediambientals

Resulta especialment rellevant i necessari dur a terme una reforma de tota la fiscalitat mediambiental a Espanya que afavoreixi el canvi en els comportaments necessaris, tant a la generació com al consum d'energia, per garantir a futur la descarbonització de les economies i la reducció de les emissions contaminants.

Grup d'Experts Tributaris

El Grup d'Experts Tributaris de Foment del Treball està integrat per més d'una vintena de prestigiosos professionals de les empreses més rellevants de consultoria, grans bufets i importants despatxos fiscalistes, juntament amb persones procedents de la universitat i de l'acadèmia; així com per 7 representants de Foment .

Josep Ma. Balcells Cabana , Il·lustre Col·legi de l'Advocacia Barcelona

Núria Cabré Plana , Garrigues

Pedro Cambas Pont , ETL Global ADD

Joan Francesc Corona Ramón , Catedràtic d'Hisenda Pública de la UAO

Josep Ma. Corones Guinart , Corones Advocats

Ignacio Costa , Quatrecases

Gorka Crespo , Ernst & Young

Borja d'Abadal Gámiz , Augusta Advocats

Bruno Domínguez Alonso , Baker McKenzie

Antoni Duran- Sindreu , Duran- Sindreu Assessors Legals

Jacobo Garcia-Nieto Serratosa , GNL Russell Bedford

Sergio González-Anta , KPMG

Raquel Iglesias , Vicedegana de l'Il·lustre Col·legi Notarial de Catalunya

Victor Isàbal , Grant Thornton

José Alberto Marín* , Degà de l'Il·lustre Col·legi Notarial de Catalunya.

Vicente Martínez Pujalte , Conseller de la Presidència de Foment del Treball

Jaume Menéndez , Doctor en Ciències Econòmiques i Empresarials i Economista Fiscal

Miguel Ángel Morales , Uría Menéndez

Enric Moret Plume , Roca Junyent

Samuel Navarro Lorente , OBN

Joan Francesc Pont Clemente , Catedràtic de Dret Financer i Tributari de la Universitat de Barcelona

Esteban Raventós , Baker McKenzie

Daniel Rioperez Losada , Osborne Clarke

David Rivero , PricewaterhouseCoopers

Joan Antoni Sánchez Carreté , expert fiscalista

Enrique Seoane , Deloitte

Manuel J. Silva , Coordinador del Grup d'Experts Tributaris, Conseller de Presidència de Foment del Treball , Soci Consultor Roca Junyent

Jordi Alberich Llaveria , Institut d'Estudis Estratègics de Foment del Treball

Jordi Casas , Director del gabinet del President de Foment del Treball

Helena de Felipe , President de FEPIME i Vicepresident de Foment del Treball

Salvador Guillermo Viñeta , Director d' Economia de Foment del Treball

Virginia Guinda , Consellera Delegada d' Iberboard i Vicepresident de Foment del Treball

Valenti Pich , President de la Comissió d'Economia i Fiscalitat de Foment del Treball

David Tornos , Secretari general de Foment del Treball

Josep Sánchez Llibre , President de Foment del Treball

[LLIBRE-VERD-PERA-LA-REFORMA-DEL-SISTEMA-FISCAL -Feb2022.pdf \(foment.com\)](#)